

ŠKOLOVANJE

Ispiti u 2014. za naziv speleolog i instruktor

U prostorijama doma HGSS-a u Starigradu Paklenici održani su 1-2. veljače 2014. ispiti za stjecanje planinarskog naziva *speleolog* i *instruktor speleologije* po programu KS HPS-a. Ispitnu komisiju sačinjavali su instruktori Aida Barišić, Teo Barišić, Damir Basara, Vlado Božić, Igor Jelinić i Dalibor Paar. U ispitivanju kandidata za naziv speleolog sudjelovala je i Nikolina Marić, kandidatkinja za naziv instruktor.

Provjeravano je teoretsko i praktično znanje. Od osam prijavljenih kandidata, ispitu za naziv speleolog pristupilo je 6, a ispit položilo 5. Naziv

Vlado Božić

Instruktorica Aida Barišić ispituje Kristijana Hmuru

Vlado Božić

Pristupnici ispitu za nazive speleolog i speleološki instruktor

Vlado Božić

Nikolina Marić izlaže svoju instruktorsku radnju

speleolog stekli su: iz SO-a HPD “Željezničar” Kristijan Hmura (značka br. 211), iz SO-a PDS “Velebit” Andrija Perušić (značka br. 212) i Marijan Sutlović (značka br. 213), a iz SO-a “Liburnija” PD Paklenica Krešimir Prskalo (značka br. 214) i Neven Zrilić (značka br. 215).

Instruktorski ispit položila je Nikolina Marić (SO PD “Imber”) iz Omiša. Tema njezinog

instruktorskog rada bila je *Analiza postojećeg plana i programa te metodike školovanja speleoloških kadrova sa smjericama za budućnost*. Taj dosad najopširniji instruktorski rad, od čak 105 stranica, korisno će poslužiti pri nastojanju HPS-a da stekne status planinarskog učilišta, a time i da planinarski nazivi steknu vrijednost zanimanja (struke).

Vlado Božić

Izvešće o završenoj speleološkoj školi SO-a HPD Željezničar u 2014. godini

Speleološka škola SO-a HPD Željezničar održana je od 10. ožujka do 14. travnja 2014. Voditelji su joj bili Kristijan Hmura i Zvonimir Završki, a sudjelovao je 21 polaznik; uglavnom su to bili studenti.

Teorijski dio škole održavan je u prostorijama Odsjeka u večernjim satima, i to u 6 termina, tijekom kojih je održano ukupno 21 predavanje. Teme su bile usklađene s “Programom školovanja kadrova u speleologiji” KS HPS-a pa su tako obrađena sva važna područja vezana za speleologiju. Budući speleolozi pripravnici upoznati su sa samim pojmom speleologije, potrebnim vještinama, opasnostima, opremom, raznim tehnikama

speleoloških istraživanja i znanstvenim granama koje su usko povezane sa speleologijom. Predavači su uglavnom bili iskusniji članovi SO-a Željezničar, s titulom speleologa ili instruktora speleologije, uz nekoliko gostujućih predavača - Igor Jelinić (SO PD Dubovac), Magdalena Pandžić (SKOL) i Damir Janton (SKOL), - čime je osigurana kvaliteta edukacije budućih speleologa pripravnika.

Terenski dio odrađen je u pet vikenda; posjećeno je šest lokacija u sklopu šest izleta. Četiri od njih bili su dvodnevni, a tijekom prvog vikenda odrađena su dva jednodnevna izleta. Prvo su polaznici tradicionalno posjetili špilju Veternicu

Vlado Božić

Prvo predavanje ispred ulaza u špilju Veternicu

Danijel Malenica

Škola 2014. na ulazu u Matešičku

Logor ispod stijene Gajine pećine

i Gorsko zrcalo. Posjet Veternici (subota) većini polaznika bio je prvi susret sa speleološkim objektom i tom su prilikom upoznali rasvjetu u speleologiji i tehnike kretanja u horizontalnim speleološkim objektima, dok je Gorsko zrcalo poslužilo kao idealan poligon za upoznavanje s tehnikama svladavanja vertikalnih dijelova i potrebne opreme koja se pri tome koristi. Drugi vikend iskorišten je za dvodnevni izlet na području Selišta Drežničkog. Prvi dan proveli smo na stijeni uz samu rijeku Koranu kod Gajine pećine, a drugi dan smo posjetili sustav Matešićeva špilja - Popovačka špilja. Posjet ovom sustavu pokazao se kao pun pogodak budući da su polaznici bili ugodno iznenađeni prilično zahtjevnim uvjetima koji su ih dočekali, a kretanje kroz vodu nikome nije bilo teško. Osim s novim speleološkim objektima, polaznici su se tijekom ovog izleta susreli s pojmom bivakiranja u prirodi. Sljedeći izlet bio je na područje Klane. Školanci su tom prilikom nastavili s uvježbavanjem DED tehnike na stijeni, a posjetili su i nekoliko speleoloških objekata, od čega dva vertikalna, Veliku jamu na Klani (-55) i Malu jamu na Klani (do -23 m), čime su svladali svoje prve značajnije vertikale. Klana je

iskorištena i za vježbe iz orijentacije. Školanci su podijeljeni u skupine od troje ili četvero, a zadatak im je bio uz pomoć karte i kompasa pronaći unaprijed označene točke u okolici logora. Dio vremena posvećen je i opremanju objekata. Nakon Klane, uslijedio je dvodnevni izlet na područje Ličkog Cerja. Posjećeni su Mašića jama i Strmotića ponor. Nastavljeno je s uvježbavanjem DED tehnike, a školanci su upoznati i s topografskim snimanjem objekata i biospeleologijom. Zadnji izlet škole tradicionalno je odrađen na Crnopcu, u logoru na Jami vjetrova, a koncipiran kao simulacija stvarnoga speleološkog istraživanja, na dubini od oko 90 m. Školanci su podijeljeni u pet timova, a svaki je od njih bio zadužen za određen dio posla: opremanje objekta do mjesta istraživanja, uspostavljanje telefonske veze s površinom, uspostavljanje i opremanje bivka u speleološkom objektu, biospeleološko istraživanje, raspoređivanje bivka i objekta te izvlačenje opreme. Sva zaduženja školanci su odrađivali timski i pod nadzorom instruktora. Cilj je ovakvog koncepta bio praktično provjeriti dotad usvojena znanja polaznika te ih potaknuti na timski rad i zajedništvo u speleologiji. Rezultat

je bio uspješno izvedeno istraživanje, a svi školarci su tom prilikom pokazali zadovoljavajuće znanje i stekli uvjete za izlazak na ispit za naziv speleologa pripravnika.

Završni ispit i podjela diploma održani su 14. travnja 2014. u prostorijama SO-a Željezničar. Ispitu je tada pristupilo 20 kandidata, dok je jedan kandidat ispitu pristupio naknadno. Time je završena speleološka škola 2014. u organizaciji SO-a Željezničar, a naziv *speleologa pripravnika* stekli su:

1. Andrej Plevnik	12. Pavao Vrbanec
2. Fran Vince	13. Rene Ban
3. Ivona Burić	14. Filip Markanjević
4. Juran Kralj	15. Marko Blažić
5. Natalija Pintarić	16. Mateja Olujić
6. Lea Beloša	17. Tino Klancir
7. Lena Penezić	18. Nikola Hanžek
8. Martina Štrkalj	19. Lea Ovcarić
9. Matea Talaja	20. Ivona Ivkić
10. Mateja Jagić	21. Kristian Kovačić
11. Nikola Skopljak	

U radu škole sudjelovali su ovi članovi SO-a Željezničar i drugih speleoloških organizacija: Marko Budić, Vlado Božić, Ruđer Novak, Dalibor Jirkal, Mario Metelko, Milivoj Uroić, Danijel Malenica, Lana Đud, Robert Rosić, Nela Bosner, Kristijan Hmura, Ante Sušić, Vedran Sudar (SKOL), Dalibor Kušić, Bernard Bregar, Zvonimir Završki, Mateja Ratković, Zoran Bolonić, Mea Bombardelli, Robert Baković (HBSD), Siniša Jembrih, Ivana Gruber, Dajana Hmura, Anđela Čukušić, Eva Fučak, Stipe Tutiš, Andrea Gruić, Margareta Pandžić (SKOL), Ivan Mišur, Nina Tutiš, Danko Cvitković, Dina Šimunović, Marin Lukas, Alen Kirin (HBSD), Tamara Mihoci (HBSD), Iva Perković, Ivana Perković, Igor Jelinić (SO PD Dubovac), Jadranko Ostojić, Ivana Sučić, Ana-Marija Marković, Luka Basrek, Damir Janton (SKOL), Kazimir Miculinić, Petra Kovač-Konrad, Ana Komerički (SKOL), Marjan Marović (SOV), Rebeka Knajs.

Kristijan Hmura

Svečanost završetka škole

Seminar o opremanju speleoloških objekata u Golubinjaku kod Lokava

U Park-šumi Golubinjak održan je 14. i 15. lipnja 2014. *Seminar o opremanju speleoloških objekata* koji su organizirale Komisija za speleologiju HPS-a i Speleološki odsjek PD-a Dubovac. Voditelj je bio Igor Jelinić - Jela. Sudjelovalo je 57 članova iz 12 speleoloških udruga s područja Hrvatske. Osim iz članica KS HPS, na seminaru je bilo polaznika i iz udruga članica Hrvatskog speleološkog saveza. U okviru seminara su, uz pregled opreme za opremanje, razmotreni i teorijski aspekti postavljanja speleoloških objekata. U okviru terenskih aktivnosti, polaznici seminara su tijekom oba dana održavanja seminara uvijek bavili pojedinih opremanja - od pripreme, izrade sidrišta, međusidrišta, devijatora i prečnica do razmatranja različitih situacija s kojima se speleolozi mogu susresti u speleološkim objektima, naročito jamama.

Ivana Sučić

Ivana Sučić

Poznavanje tehnika opremanja speleoloških objekata jedan je od temelja speleološke djelatnosti i preduvjet za sigurno istraživanje zahtjevnih speleoloških objekata, te je stoga ovaj seminar bio dobra prilika za edukaciju mlađih, neiskusnijih speleologa, ali i teorijsko-tehnički podsjetnik za one s iskustvom. Članovi SO-a HPD Željezničar koji su sudjelovali na seminaru, poslije su svojim klupskim kolegama prenijeli iskustva i znanja stečena na seminaru. Svim pripravniciima speleologije koji se žele aktivnije baviti speleologijom preporučuje se da sljedeće godine sudjeluju na seminaru.

Na seminaru su sudjelovali ovi članovi SOŽ-a: Lea Ovčarić, Ana Marija Marković, Matea Ratković, Nela Bosner, Ivana Sučić, Mario Metelko, Andrej Plevnik, Fran Vince i Hrvoje Grgić.

Priredila: Ivana Sučić

Ivana Sučić

Ivana Sučić

Ljetna škola tehničkih vještina

Gdje veliki šišmiši podučavaju šišmišiće njihovim vještinama? Točan odgovor je: u Novom Vinodolskom, a nagradu dobivaju svi polaznici *Ljetne škole tehničkih vještina* u organizaciji Zagrebačke zajednice tehničke kulture (ZZTK) i SO-a Željezničar. U dva turnusa po sedam dana, u srpnju i kolovozu 2014. bio je, uz raznolik program od astronomije do radioamaterizma, jednodnevni termin rezerviran i za speleologiju. Djecu upoznajemo kroz projekciju fotografija i kraćih filmova s ljepotom podzemlja, a u praktičnom dijelu i s razvitkom speleološke opreme, rasvjete, vrstama istraživanja i dokumentiranjem podzemlja kroz fotografiju, način izmjere i crtanje nacрта. Najzanimljiviji je dio malim šišmišima, čini se, praktikum korištenja penjačke opreme, gdje u kontroliranim uvjetima mogu isprobati penjanje i spuštanje po užetu.

Drago nam je sudjelovati u ovom programu jer: "Na šišmišićima svijet ostaje" i što se ranije počne, više se može postići.

Hrvoje Grgić

Hrvoje Grgić

Vježbe po užetu...

Hrvoje Grgić

...i kratko predavanje sa slikama hrvatskih špilja

Seminar o digitalizaciji speleološkog nacrt

Kraj godine vrijeme je kada - istina, ne baš svi - rad na terenu u velikoj mjeri zamjenjuje mo onim kabinetskim. Tako smo se ove godine odvažili organizirati *Seminar o digitalizaciji speleološkog nacrt* - temi koja je vrlo aktualna velikom broju mladih speleologa pripravnika, ali i ponekim seniorima koji su trebali izbrusiti svoje vještine.

Prema broju unaprijed prijavljenih polaznika namjeravalo se seminar održati u prostorijama HPD-a Željezničar, no, kako to obično biva, na samom seminaru pojavilo se dva puta više polaznika od prijavljenih. Nevjericu organizatora zamijenila je brza reakcija te skupljanje stolova iz cijelog društva kako bi se nekako smjestilo ukupno 28 polaznika iz 6 speleoloških udruga. Seminar je zamišljen kao kombinacija predavanja i praktične radionice na kojoj će polaznici imati priliku digitalizirati i vlastiti speleološki nacrt. Nakon kratkoga povijesnog pregleda te uvoda u izradu nacrt, prikazan je pregled različitih tehnologija i mogućnosti za digitalno prikupljanje te kasniju obradu podataka, a u svrhu

izrade digitalnog speleološkog nacrt. Na praktičnom dijelu seminara polaznici su vođeni korak po korak kroz izradu takvog nacrt koristeći se softverom za vektorsko crtanje CorelDRAW te specijalističkim programom *Speleoliti*. Glavnu je ulogu u ovom dijelu seminara imao Ruđer Novak. Seminar je potrajao do ranih večernjih sati, a završio uz čevape i neizbježno after-seminarsko druženje u prostorijama Speleološkog odsjeka. S obzirom na broj prijavljenih sudionika i poslije seminara na komentare u seminarskoj družionici, može se zaključiti da je seminar bio vrlo uspješan. Nadamo se da će većina polaznika ne samo nastaviti primjenjivati stečena znanja u daljnjim speleološkim aktivnostima već i istražiti teme koje su samo spomenute u teorijskom dijelu seminara.

U organizaciji i izvođenju seminara sudjevali su: Marko Budić, Dalibor Kušić, Vlado Božić, Ruđer Novak, Milivoj Uroić, Anja Žmegač, Dalibor Jirkal, Damir Janton, Ante Sušić, Damir Basara, Ana Bakšić i Marijan Sutlović.

Dalibor Kušić

Sudionici seminara prate izlaganje uz rad na računalu

Damir Basara